

Een winterwandeling door het Buggenhoutbos

AFSTAND: 4,3 KM

WESLEY TACK EN VANESSA DEBRUYNE

Bij het begin van onze tijdrekening maakte het Buggenhoutbos, net als het Zoniënwoud en het Heverleebos, nog deel uit van het eens zo machtige Kolenwoud of 'Silva Carbonaria'. Dit oerbos bedekte in de tijd van de Romeinen het middendeel van België en vormde toen een bijna onoverkomelijke hinderpaal. Doorheen de eeuwen verbrokkelde het Kolenwoud gestaag om zo vorm te geven aan het huidige Buggenhoutbos. Het is dus niet verwonderlijk dat dit bos een lange, rijke geschiedenis achter de rug heeft.

TOEN BEUK NOG KONING WAS

De oudste geschiedkundige vermelding van het bos, toen nog Buckenholt geheten, dateert uit de 12e eeuw toen de heer van Aarschot al zijn bezittingen schonk aan de abdij van Affligem bij de intrede van zijn zoon als monnik. De naam van het bos is ongetwijfeld ontstaan uit de Oud-Saksische woorden *boka* (= beuk) en *holt* (= hout, bos). De gemeente Buggenhout ontleent dus haar naam aan de voormalige koning van het bos, namelijk de beuk. Intussen zijn echter delen van het bos geëvolueerd tot wintereikenbos. Nergens in Vlaanderen is de wintereik zo sterk vertegenwoordigd als hier in het prachtige Buggenhoutbos: 55% van de bomen zijn wintereiken. In de oude beukenbestanden kan je in het voorjaar genieten van dalkruid en lelietjes-van-dalen. In de bestanden met wintereik tref je iets meer variatie aan met een goed ontwikkelde struik- en kruidlaag.

© Route You, TeleAtlas, GoogleMaps

AFSLANKING OVER DE JAREN HEEN

Op het einde van de Middeleeuwen bleef er van het Buggenhoutbos niet meer dan 470 ha over. De monniken van Affligem, die het bos cadeau hadden gekregen, rooiden er een

groot deel van. Ook de latere eigenaars, vooraanstaande adellijke families, kaptten er lustig op los. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden grote delen van het bos kaalgekapt en omgezet naar landbouwgrond. Toen het door de Belgische Staat werd aangekocht in 1936, bleef er nog amper 140 ha over. Gelukkig werd hiermee een einde gebracht aan de bosvernietiging. De voorbije jaren werden zelfs stukken landbouwgrond herbebost met eik, beuk, boskers en verscheidene autochtone struiksoorten. Zo groeide in 2006 het areaal aan met 13 ha tijdens het Kom op tegen Kanker-boompjesweekend, in samenwerking met VBV. Vandaag is het domeinbos 184 ha groot en wordt het beheerd door het ANB. Daar zal nog eens 20 ha bijkomen tegen 2023, tot grote vreugde van de vele recreanten die frequent een bezoekje brengen aan dit unieke wintereiken-beukenbos. Op piekdagen telt men duizenden bezoekers.

DE JUISTE WEG VINDEN

Onze wandeling start aan de gemeentelijke parking in de Kasteelstraat, waar meer dan voldoende parkeergelegenheid is voor wie met de wagen wil komen. We volgen de Kasteelstraat noordwaarts en negeren het smalle pad naast taverne Hermitage dat, afgeschermd door hoge afsluitingen, tussen de golfbanen van de Krokkebaas het bos inloopt. We volgen dus nog even de Kasteelstraat om vervolgens de Branddreef in te slaan ter hoogte van tennisclub Henneput.

ARBORETUM

Op het einde van deze brede dreef met statige bomen sla je rechts de Bareeldreef in. Driehonderd meter ver kom je uit op het 2 hectare grote arboretum. Hier vind je een vijftigtal boom- en struiksoorten terug met bijhorende naamplaatjes waar je je botanische

kennis kan opfrissen. Na een eventueel bezoek kies je op het grote kruispunt het smalle pad aan je linkerkant. Het pad steekt een beekje over en maakt een bocht naar rechts. Aan de T-splitsing sla je linksaf. Neem na ongeveer 150 meter het tweede pad naar rechts, dat net achter de slagboom ligt.

DE LANDSALAMANDER

Even verder zien we één van de poelen die speciaal werden gegraven als biotoop voor de zeldzame vuursalamander. Buggenhoutbos is de meest noordelijke limietregio van deze salamandersoort in België. De vuursalamander is ongetwijfeld één van onze mooiste amfibieën en is gemakkelijk te herkennen aan de stompe staart en de zwartgele tekening over het ganse lichaam. Hij doet het zeer goed in het Buggenhoutbos dankzij het zuivere water van de Hollebeek. Maar omdat deze landsalamander zich overdag schuilhoudt in holten en onder stronken, krijg je hem niet altijd te zien. Vlakbij ligt de Eendenput, een bosvijver die een waar paradijs vormt voor muskusratten, kikkers, padden en heel wat vogelsoorten. Hier kan je even uitrusten op een bankje en wie weet, misschien vang je wel een glimp op van een ijsvogel.

NAAR DE KONIJNENBERG

Negeer 100 meter na de Eendenput de brede paden en kies het smalle paadje links. We wandelen even langs de rand van het bos met uitzicht op de weilanden en enkele knotwilgen. We komen uit op een brede bosweg die we links inslaan. Slechts enkele meter verder komen we uit op een Y-splitsing, die we rechts inslaan. We nemen het eerste pad aan onze rechterkant en steken de sterk meanderende Hollebeek over. We bevinden ons op de

© Wesley Tack

© Wesley Tack

© Wesley Tract

Konijnenberg, waar een speelzone voorzien is waar kinderen naar believen kunnen ravotten terwijl de ouders even pauzeren op de picknickplaats. Sporten kan je op de fit-o-meter en het loopparcours. Het infopaneel in de schuilhut geeft je een duidelijk beeld van de woelige geschiedenis die het bos heeft doorgemaakt sinds de 12^e eeuw.

AANDACHT VOOR HOLENBROEDERS

We vervolgen het pad noordwaarts en komen een infobord tegen over het belang van dood hout in het bos. Dankzij de toename van

staand dood hout in het bos wordt de zwarte specht samen met de groene en bonte specht frequent waargenomen. We vervolgen onze weg rechtdoor tot we aan een T-splitsing komen met op de hoek een dode eik. We gaan rechts het verharde pad op. Let tijdens dit stukje van de wandeling op de vele nestkastjes die werden opgehangen voor holenbroeders zoals matkop, vliegenvanger en gekraagde roodstaart. Een infobord geeft meer informatie. Het pad leidt ons terug naar de Bareeldreef en het arboretum. Hier volgen we opnieuw de grote dreven die ons naar de Kasteelstraat leiden.

Praktische info

Deze wandelroute heeft een lengte van 4,29 km. Het traject is hoofdzakelijk vlak, maar moeilijk toegankelijk voor mensen met een beperkte mobiliteit. Laarzen of goed schoeisel zijn aan te raden.

Het parcours is beschikbaar op onze website www.vbv.be/wandelingen of via www.routeyou.com (zoeken op 'VBV'). Je kan er ook de gps-coördinaten downloaden.

Langs de Kasteelstraat in Buggenhout, Dendermonde, kan geparkeerd worden om de wandeling te starten. Vanuit het station van Buggenhout is het een wandeling van een twintigtal minuten (1,8 km) tot de startplaats: verlaat het station zuidwaarts, richting kerk, langs de Kerkstraat. Blijf deze volgen: de Kerkstraat gaat over in de Kasteelstraat, die u volgt tot u het Buggenhoutbos bereikt, en even later linksaf de Branddreef kan inslaan.